

**PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO
SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. ZOFII PRZEWŁOCKIEJ
W WOLI GAŁĘZOWSKIEJ
w roku szkolnym 2023/2024**

STRUKTURA PROGRAMU REALIZACJI WSDZ W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. ZOFII PRZEWŁOCKIEJ W WOLI GAŁĘZOWSKIEJ

CZĘŚĆ I

1. Postawy prawne
2. Cel główny
3. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym
4. Odbiorcy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole:
  - 4.1 Oddziały przedszkolne w szkole podstawowej
    - a) Cel preorientacji
    - b) Treści programowe
    - c) Warunki i sposoby realizacji
  - 4.2 Oddziały nauczania wczesnoszkolnego w klasach I-III
    - a) Cel orientacji zawodowej
    - b) Treści programowe
    - c) Warunki i sposób realizacji
  - 4.3 Oddziały w klasach IV-VI
    - a) Cel orientacji zawodowej
    - b) Treści programowe
    - c) Warunki i sposób realizacji
  - 4.4 Oddziały w klasach VII-VIII
    - a) Cel doradztwa zawodowego
    - b) Treści programowe
    - c) Warunki i sposób realizacji
  - 4.5 Nauczyciele
  - 4.6 Rodzice
5. Diagnoza potrzeb w zakresie realizacji programu WSDZ

CZĘŚĆ II

1. Tabela 1. Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2023/2024
2. Sojusznicy – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą.

CZĘŚĆ III

1. Monitoring i ewaluacja WSDZ
2. Słownik pojęć

CZĘŚĆ I

1. Postawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023r. poz. 900).
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 kwietnia 2019r. w sprawie ramowych planów nauczania (Dz. U. z 2019 r. poz. 639).
- Rozporządzenie MEN z 1 sierpnia 2017r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2019 r. poz. 1289).
- Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798).

2. Cel główny

Celem doradztwa zawodowego jest wspieranie dzieci, uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy.

3. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole

Dyrektor:

1. odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
2. współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji „Programu realizacji WSDZ”;
3. wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwazawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
4. zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwazawodowego;
5. organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy/ nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w szkole:

1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego.
2. Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy.
3. Opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, „Programu realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego” oraz koordynacja jego realizacji.
4. Wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w „Programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego”.
5. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

6. Prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów.
7. Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.
8. Wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Wychowawcy:

1. określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
2. eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związku realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
3. włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
4. realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na zajęciach z wychowawcą;
5. wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
6. współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
7. współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

1. określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
2. eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związku realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
3. współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
4. przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
5. prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
6. organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
7. współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

1. określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
2. włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
3. współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
4. włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
5. współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

1. włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
2. organizują w sali kąpki zawodoznawcze;
3. rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
4. wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
5. udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

1. współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
2. opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
3. włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby współpracujące ze szkołą - pielęgniarka:

1. współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
2. udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
3. organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

4. Odbiorcy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole:

4.1 Oddział przedszkolny w szkole podstawowej

A Cel preorientacji

- a. Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu,
- b. kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz
- c. stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

B Treści programowe – cele szczegółowe

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;

2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;

2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);

3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

C Warunki i sposoby realizacji

Cele szczegółowe przewidziane są do realizacji:

- a) podczas zajęć wychowania przedszkolnego (w ramach realizacji podstawy programowej);
- b) podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- c) podczas innych działań związanych z preorientacją zawodową realizowanych w oddziałach przedszkolnych w szkole i poza nią.

4.2 Oddziały edukacji wczesnoszkolnej - klasy I-III

A Cel orientacji zawodowej

- a) Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy,
- b) rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz
- c) stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

B Treści programowe – cele szczegółowe

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

C Warunki i sposób realizacji

Orientacja zawodowa w oddziałach klas I-III jest realizowana:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
  - ✓ bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
  - ✓ zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;

- ✓ zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

4.3 Oddziały klas IV-VI

A Cel orientacji zawodowej

- a) Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy,
- b) kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz
- c) stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

B Treści programowe

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

C Warunki i sposób realizacji

Orientacja zawodowa w oddziałach klas IV-VI jest realizowana:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
  - ✓ bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
  - ✓ zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
  - ✓ zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

4.4 Oddziały klas VII-VIII

A Cel doradztwa zawodowego

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

B Treści programowe

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji;
- 2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

C Warunki i sposób realizacji

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas VII i VIII jest realizowana:

- podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego wynikających z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego gdzie doradca zawodowy prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas VII i VIII na zajęcia dydaktyczne w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi;
- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:
  - ✓ bieżącą pracę z uczniami przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;

- ✓ zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
- ✓ zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

4.5 Rodzice

A Odbiorcami działań realizowanych w zakresie „Programu działań WSDZ” w szkole są również rodzice. Działania skierowane do rodziców są wyszczególnione w tabeli 1 zawierającej program realizacji działań WSDZ na rok szkolny 2023/2024, sporządzone na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb.

4.6 Nauczyciele

A Odbiorcami działań realizowanych w zakresie „Programu działań WSDZ” w szkole są także nauczyciele. Działania skierowane do tej grupy odbiorców są wyszczególnione w tabeli 1 zawierającej program realizacji działań WSDZ na rok szkolny 2023/2024, sporządzone na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb.

5. Diagnoza potrzeb w zakresie realizacji programu WSDZ

Skuteczna realizacja działań z doradztwa zawodowego w szkole wymaga przeprowadzenia diagnozy potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli, zasobów szkoły i sojuszników w otoczeniu społeczno-gospodarczym.

A Metody diagnozy przyjęte w szkole:

- rozmowa z uczniami na lekcji wychowawczej;
- rozmowa z rodzicami podczas spotkania z rodzicami;
- rozmowa z nauczycielami podczas rady pedagogicznej;
- diagnoza otoczenia społeczno-gospodarczego pod kątem kontynuowania i podjęcia współpracy.

Decyzję, jakie metody diagnozy zostaną przyjęte, podejmuje szkoła.

Część II

L.p.	Realizowane treści	Termin
Oddział przedszkolny		
1	Galeria naszych portretów – praca malarza	Wrzesień 2023 r.
2	Ziemia z bliska i z daleka – praca architekta	Wrzesień 2023 r.
3	Mój tata wszystko potrafi – zawody rodziców	Wrzesień 2023 r.
4	Od nasionka do jedzonka- praca rolnika, ogrodnika, sadownika	Październik 2023 r.
5	Wyprawa do jesiennego lasu –praca leśnika	Październik 2023 r.
6	Dom naszą oazą – kto buduje dom ?	Listopad 2023 r.
7	Najpierw pomyśl – potem zrób (strażak, policjant, ratownik)	Listopad 2023 r.
8	Bezpieczni na drodze i w podróży (strażak, policjant, ratownik)	Listopad 2023 r.
9	Prognoza pogody na chłodne dni – prezenter pogody	Listopad 2023 r.
10	Magia kurtyny- kto pracuje w teatrze, cyrku?	Grudzień 2023 r.
11	Ludzie tworzący spektakl?	Grudzień 2023 r.
12	Kukiełkowa scena – praca aktora lalkowego	Grudzień 2023 r.
13	Zagadki szefa kuchni –Praca kucharza	Grudzień 2023 r.
14	Świat zegarów –praca zegarmistrza	Styczeń 2024 r.
15	Spotkanie z pilotem – praca pilota	Styczeń 2024 r.
16	Niebo pełne gwiazd – praca astronoma	Styczeń 2024 r.
17	Dawne rzemiosła ważne i dziś – zawody	Styczeń 2024 r.
18	Dzielny szewczyk – sprytny tak jak ja – praca szwec i krawca	Styczeń 2024 r.
19	Kto tworzy piękno wokół nas	Styczeń 2024 r.
20	Kim będę jak dorosnę?	Styczeń 2024 r.
21	Sztuka blisko nas – malarz, rzeźbiarz	Luty 2024 r.
22	Polarne wyprawy - polarnik	Luty 2024 r.
23	Recepta na zdrowie –praca lekarza, pielęgniarki, stomatologa	Marzec 2024 r.
24	Sport to zdrowie- poznajemy zawód sportowca.	Kwiecień 2024 r.
25	W domu i zagrodzie – praca rolnika	Kwiecień 2024 r.
26	Strażnicy książek – praca pisarza, bibliotekarza, księgarza	Kwiecień 2024 r.
27	Podróże po Europie – praca kierowcy, przewodnika	Maj 2024 r.
28	Wiosenne barwy i dźwięki – praca muzyka	Maj 2024 r.
29	Letni obserwator przyrody - ornitolog	Czerwiec 2024 r.

Klasa 1		
1	Bezpieczna droga do szkoły- praca policjanta.	Wrzesień 2023 r.
2	Zabawy w sklep- praca sprzedawcy.	Wrzesień 2023 r.
3	Tworzymy film rysunkowy- poznawanie tajników powstawania filmów animowanych.	Wrzesień 2023 r.
4	Praca zawodowa moich rodziców.	Październik 2023 r.

5	Budujemy domy- praca budowniczego.	Listopad 2023 r.
6	Zwierzęta hodowane przez człowieka- praca hodowcy.	Grudzień 2023 r.
Klasa 2		
1	W autobusie i tramwaju- praca kierowcy i motorniczego.	Wrzesień 2023 r.
2	Trudny zawód- praca nauczyciela.	Październik 2023 r.
3	Stroje na jesienne chłody- praca krawcowej.	Listopad 2023 r.
4	Jak postępować ze zwierzętami- praca lekarza weterynarii.	Grudzień 2023 r.
5	Korzystamy z biblioteki- praca bibliotekarza.	Luty 2024 r.
6	Dbamy o wzrok- praca lekarza okulisty.	Marzec 2024 r.
7	Dbamy o zęby- praca stomatologa.	Marzec 2024 r.
8	Wiosna w sadzie. Wiosna w polu i ogrodzie- praca rolnika.	Kwiecień 2024 r.
9	Jak powstaje chleb?- praca piekarza.	Maj 2024 r.
10	W królestwie pszczół- praca pszczelarza.	Maj 2024 r.
Klasa 3		
1	Poznanie siebie – opis zainteresowań, w jaki sposób można je rozwijać.	Wrzesień 2023 r.
2	Chlebowa historia- zawody związane z produkcją chleba od ziarenka do bochenka.	Październik 2023 r.
3	Dbamy o zdrowie. Wizyta u lekarza- praca lekarza i innych pracowników służby i ochrony zdrowia.	Październik 2023 r.
4	Witaminki, witaminki. Dietetyk -kto to taki. Przypomnienie zasad racjonalnego odżywiania się.	Listopad 2023 r.
5	Jak zostać poetą?- praca poety i pisarza. Jak wydać własną książkę?	Grudzień 2023 r.
6	W prastarym ogrodzie – poznanie	Styczeń 2024 r.
7	Wielcy polscy sportowcy- sport zawodowy.	Styczeń 2024 r.
8	W świecie gestów i symboli – tłumacz języka migowego.	Marzec 2024 r.
9	Jesteśmy ciekawi świata – kto to taki wynalazca.	Marzec 2024 r.
10	Historia fotografii, poznanie zawodu fotografa.	Kwiecień 2024 r.
11	Podróżujemy po lądzie – poznanie nazw zawodów związanych z transportem.	Kwiecień 2024 r.
12	Na lotnisku – poznanie nazw zawodów.	Maj 2024 r.
13	Fantastyczne dzieła architektury – poznanie zawodu architekt.	Maj 2024 r.
14	Wizyta w teatrze – poznanie zawodów związanych z teatrem.	Czerwiec 2024 r.

Lp.	Tematyka/działania	Metody i formy	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Oddział	Monitoring
Oddziały klas IV – VI						
1	Warsztaty „Jak efektywnie komunikować się”, a także warsztaty umiejętności rozwiązywania problemów.	Zajęcia w formie warsztatowej.	Październik – czerwiec 2023/24r	Doradca zawodowy/ psycholog	klasy IV-VI	Zapis w dzienniku lekcyjnym
2	Zajęcia z wychowawcą – „ Moim autorytetem jest...”	Zajęcia poświęcone zainteresowaniom i uzdolnieniom uczniów			Klasy IV-VI	Zapis w dzienniku lekcyjnym
3	Wyjazd do kina	Wyjście zorganizowane			Klasy IV – VI	Zapis w dzienniku lekcyjnym, karta wycieczki
4	Jak radzić sobie ze stresem? – spotkanie z psychologiem	Zajęcia z psychologiem			Klasy IV-VI	Zapis w dzienniku lekcyjnym
5	Wyjazdy do BCK	Wyjście zorganizowane			Klasy IV – VI	Zapis w dzienniku lekcyjnym, karta wycieczki
6	Bohaterowie literaccy, a moja przyszłość	Inspirowanie się bohaterami literackimi wybierając w przyszłości szkołę, zawód		Nauczyciel języka polskiego, wychowawca	Klasy IV – VI	Zapis w dzienniku lekcyjnym
7	Jakie zawody mnie interesują.	Zajęcia z wychowawcą	Listopad/ Marzec 2024	Wychowawcy klas z udziałem psychologa/doradcy zawodowego	Klasy IV – VI	Zapis w dzienniku lekcyjnym
8	Kim chcę zostać/ Jakie zawody nas interesują?	Zajęcia z wychowawcą	Listopad/ Marzec 2024		Klasy IV – VI	Zapis w dzienniku lekcyjnym
9	Spotkanie z osobami wykonującymi poszczególne, pasjonujące zawody	Spotkanie zorganizowane bądź na terenie szkoły	Maj – Czerwiec 2024		Klasy IV – VI	Zapis w dzienniku lekcyjnym
10	Określanie potencjału edukacyjno-zawodowego uczniów	bieżąca obserwacja uczniów	cały rok szkolny		Klasy IV – VI	Zapis w dzienniku lekcyjnym – zajęcia z wychowawcą

11	Jak cechy charakteru i osobowości decydują o wyborze przyszłego zawodu?	Zajęcia z wychowawcą z udziałem psychologa/doradcy zawodowego			Klasy IV – VI	Zapis w dzienniku lekcyjnym
Oddziały klas VII – VIII						
	Zajęcia warsztatowe dla uczniów klas VII – VIII rozwijające kompetencje kluczowe	Zajęcia w formie warsztatowej (współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną).	Październik/listopad 2023	Psycholog/doradca zawodowy	Klasy VII/VIII	Zapis w dzienniku lekcyjnym
	Język polski: a) Poznanie tekstów literackich prezentujących życie i osiągnięcia wybitnych postaci np. pisarzy, podróżników, naukowców, lekarzy, społeczników (w tym postać Zofii Przewłockiej) b) Tworzenie tekstów użytkowych: zaproszenia, ogłoszenia, wywiadu, listu oficjalnego	Praca z tekstem literackim na lekcji języka polskiego w kl.VII	Zgodnie z planem pracy na lekcjach języka polskiego	Nauczyciel języka polskiego	Kl.VII	Zapis tematów w dzienniku. Wytwory pracy uczniów
	Historia: Prezentacja sylwetek zasłużonych	Tworzenie prezentacji multimedialnej Praca ze źródłami wiedzy: Internet,	Zgodnie z planem	Nauczyciel historii	Kl.VII	Wytwory pracy uczniów

	postaci historycznych	encyklopedia, słownik, albumy, zdjęcia, tekst źródłowy	pracy na lekcjach historii			
	Zajęcia z wychowawcą	Pogadanki i dyskusje na tematy związane z preorientacją zawodową: Uczyć się skutecznie, czyli jak? Jak poradzić sobie ze stresem? Warto mieć plan – na dziś i na przyszłość. Kto jest moim autorytetem?	Zgodnie z planem pracy	Wychowawca z udziałem psychologa/doradcy zawodowego	Kl.VII	Zapis tematów w dzienniku.
		1. Czym kierować się w wyborze zawodu? 2. Czy motywacja pomaga w wyborze zawodu? 3. Czy w przyszłości wystarczy nam jeden zawód? 4. Jak zwiększyć swoje szanse na rynku pracy? 5. Czy wolontariat może być kluczem do kariery?	Zgodnie z planem pracy	Wychowawca z udziałem psychologa/doradcy zawodowego	Klasa VIII	Zapis tematów w dzienniku
	Wiedza o społeczeństwie: Wprowadzenie podstawowych pojęć z zakresu ekonomii (rynek pracy, konsument, pracownik, pracodawca, pensja itp.) komunikacji i autoprezentacji, ról społecznych. Prezentacja zadań wybranych służb i organów państwowych.	Człowiek w społeczeństwie. Komunikacja i autoprezentacja. Edukacja i praca. Ekonomia na co dzień. Służby ochrony prawa. Samorząd gminny. Sądy i trybunały	Zgodnie z planem pracy	Nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	Klasa VIII	Zapisy w dzienniku lekcyjnym.
	Udział w spotkaniach z ciekawymi ludźmi, warsztatach i wystawach organizowanych przez BCK, BTR, BP i in.	Spotkania, wyjścia zorganizowane	Styczeń – czerwiec 2023/24r.	Wychowawcy klas VII i VIII	Klasa VII, VIII	Zapis w dzienniku lekcyjnym, karta wycieczki
	Zajęcia z zakresu doradztwa	Zajęcia lekcyjne	Marzec –	Nauczyciel doradztwa	Klasa VII, VIII	Zapis tematów w

	zawodowego wynikające z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego gdzie doradca zawodowy prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas VII i VIII na zajęcia dydaktyczne w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi		czerwiec 2024r.	zawodowego		dzienniku lekcyjnym
	Udział w Ogólnopolskim Tygodniu Kariery	Zajęcia z doradcą zawodowym z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	Październik 2023 r.	Nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w szkole, wychowawcy klas, doradca zawodowy z PPP	Klasa VII i VIII	Zapisy w dzienniku lekcyjnym
	Udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych	Wyjście zorganizowane	Kwiecień 2024 r.	Nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w szkole, wychowawcy klas	Klasa VIII	Karta wycieczki
	Umożliwienie i zorganizowanie wejścia do szkoły przedstawicielom szkół ponadpodstawowych	Promocja kierunków kształcenia	Zgodnie z harmonogramem wizyt	Wychowawca klasy VIII	Klasa VIII	Zapis w dzienniku lekcyjnym

Działania skierowane do rodziców						
1	Jak wspomagać dziecko w rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień?	Prezentacja multimedialna, wykład	Styczeń 2024r.	Dyrektor szkoły	Rodzice uczniów klas 0-VIII	
2	Kolejny etap edukacyjny mojego dziecka	prezentacja, wykład	Maj 2024r.	Wychowawca klasy VII, nauczyciel doradztwa zawodowego	Rodzice kl. VII	
3	Ścieżki edukacyjne po ukończeniu szkoły podstawowej	prezentacja, wykład	Maj 2024r.	Wychowawca klasy VIII, nauczyciel doradztwa zawodowego	Rodzice klasy VIII	
Działania skierowane do nauczycieli						
1	Inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy;	Wspomaganie nauczycieli w nawiązywaniu kontaktów		dyrektor		
2	Organizowanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej z zakresu doradztwa zawodowego			dyrektor, koordynator WDN		
3	Umożliwienie korzystania nauczycielom ze szkoleń, seminariów organizowanych przez osoby, instytucje edukacyjne, rynku pracy			dyrektor		

1. Sojusznicy – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą.

Wszystkie działania w zakresie współpracy z sojusznikami w ramach realizacji działań z doradztwa zawodowego uwzględniają specyfikę szkoły, jej potrzeby i możliwości, a także lokalne otoczenie społeczno-gospodarcze.

Szkoła nawiązuje kontakty, tworzy sieć współpracy z podmiotami, które angażują się w działania.

Szczegółowe zapisy działań tabela 1.

1.1 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bychawie.

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- prowadzenie poradnictwa indywidualnego dla uczniów
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego w ramach zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
- prowadzenie spotkań z rodzicami.

1.2 Współpraca z lokalnymi regionalnymi pracodawcami zakresie:

- wycieczek zawodoznawczych;
- wizyt studyjnych;
- spotkań z uczniami;
- spotkań z właścicielami firm, jako przykładem ludzi, którzy odnieśli sukces zawodowy;
- przeprowadzanie wywiadów z przedstawicielami zawodów o temat specyfiki pracy;
- w wybranym zawodzie lub na wybranym stanowisku pracy;
- sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową, bazę dydaktyczną szkoły.

1.3 Współpraca ze szkołami programowo wyższymi:

- w zakresie promocji oferty kształcenia poprzez bezpośrednie przedstawicieli szkół spotkania z uczniami w szkole;
- prowadzenie wykładów i warsztatów o charakterze zawodoznawczym;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym – szczególnie dla klas VII i VIII;
- organizowanie Dni Otwartych dla uczniów klas VII i VIII.

CZĘŚĆ III

1. Monitoring i ewaluacja WSDZ

Za monitoring „Programu realizacji WSDZ”, odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy/nauczyciel koordynator doradztwa zawodowego w szkole, który na bieżąco monitoruje realizację działań i prowadzi rejestr uwag co do ich realizacji.

Ewaluacja „Programu realizacji WSDZ” w szkole prowadzona jest przez wyznaczony zespół w składzie:

Janusz Flis, Anna Kruszyńska.

Przyjęte metody: analiza dokumentacji, badania ankietowe, rozmowa z rodzicami i uczniami. Ewaluacja jest prowadzona co roku lub pod koniec cyklu kształcenia.

Wola Gałęzowska, dnia 14 września 2023r.

Mirosław Stoczkowski